

În alte vremuri, despre care am ajuns să ne aducem aminte ca puncte pozitive de referință existențială, era obiceiul numit luare sau dare de mită, mai pe scurt bacșiș. Așa-i zicea atunci. Acum ne-am modernizat. Îi spunem șpagă, mai rar mită și aproape niciodată nu numim acest viciu incontrollabil cu varianta preluată din limba turcă, bacșiș. Indiferent cum i-am spune, răul e la fel de mare. Toate știrile sunt pline de oameni importanți ca poziție socială, prin universități, sau prin ministere, (i)responsabili de privatizări scandaloase sau de afaceri despre care auzind, îți vine să înlemnești, nu alta!

Cine ia e vinovat. Cine dă e vinovat. Dar cu cine nu controlează când trebuie și unde trebuie, ce facem?

Mironosițele care păzesc prin pușcării ce fac toată ziua? Croșetează, oftează după zilele cu soare, fac excursii imaginare prin lume? Oare în celulele suspușilor n-ar trebui să arunce câte o otheadă? Știrea ultimelor zile (nu cea mai importantă, desigur, dar oricum printre cele mai citite și auzite) a fost despre condițiile de lux pe care un fost conducător de club fotbalistic le avea în „garsoniera” în care trebuie să stea câțiva ani. Mochetă, televizor plat, bine montat pe perete (oare cine l-a montat și cum a intrat la lucru în „garsonieră”?), calorifer electric pentru zilele mai friguroase, aparate de făcut mușchi. Sportiv, ce să mai zici...dacă trebuie, trebuie! Raftul cu cărți încă n-a fost adus de-afară, dar precis urmează. Ca să aduci toate astea într-un loc lipsit de libertate, trebuie să intri pe poarta principală și în timpul acesta cei care păzesc să se uite pe cer, după avioane sau după obiecte zburătoare neidentificate. Bine că a fost un control de „mai sus” că să aflăm și noi cum își duc zilele unii pe la pușcărie. Nu că n-am ști...Vești din domeniu am mai avut ocazia să mai primim. Legătura cauză-efect e simplă: bacșișul face ca orice să fie posibil. Sau mita, sau șpaga, ce mai contează cum i se spune...

Spuneam că am trecut de la un cuvânt de origine turcă (bacșiș) la altele ale căror origine nu ne interesează. Țin minte că pe vremea când doar bacșișul era la putere, concurența sinonimelor fiind nesemnificativă, era un slogan, afișat în locuri publice: „Nu primim bacșiș!” Acum, lozinca ar trebui puțin schimbată, nu mult, doar pe la punctuație: „

Nu! Primim bacșiș!

„